

SÁMIID RIEKKASEARVI

Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Månadsbrev Cuonjámannu • Vuoratjismánno • Voerhtje • April 2013

Svenska Samernas Riksförbund, Magasinsgatan 7, 903 27 UMEÅ, tel 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post info@sapmi.se

Ordförande har ordet

Jag befinner mig just nu i Bryssel där vi haft två intensiva dagar. Intrycken från dessa möten är många men helt klart är att vi måste informera makthavarna härnere om den samiska kulturen, vårt sätt att leva och inte minst rennäringen förutsättningar. Vi måste ta plats på den internationella arenan i större utsträckning än idag och tala om vad hur vi ser på vår framtid.

Programmet till landsmötet är nu klart och utskickat, jag hoppas att ni precis som jag tycker att frågorna är viktiga och intressanta. Jag hoppas att så många som möjligt av er kommer dit, för era erfarenheter och kunskaper är viktiga. Det är vi tillsammans som ska forma våra frågor och hur vi skall arbeta med dessa.

Jag vill också passa på att ge en stor eloge till SSR:s personal på kansliet som under hösten och våren bidragit med engagemang, lojalitet och kunskap till organisationen.

Jörgen Jonsson

Besök på departementet

Under v 15 besökte SSR genom Jörgen, Jenny och Fredrik Landsbyggs-, miljö och näringsdepartementet i nämnd ordning. Syftet med mötena var att lyfta aktuella frågor, följa upp hanteringen av de antagna och överlämnade landsmötesresolutionerna samt informera om SSR:s inställning till den nationella mineralstrategin. Anledningen till besök hos tre departement är att "våra" frågor hamnar under dessa beroende på karaktär. Landsbyggsdepartementet är uttalat samordnande för samepolitiken och detta medför att andra departement kan skjuta frågor tillbaka till samordnande departement trots att den reella makten inte finns där. Utifrån dessa möten kan det konstateras att avsaknaden av mål för samepolitiken fortfarande saknas och att detta i vissa fall hämmar departementens vilja att genomföra förändringar. Bristerna styrker vikten av de resolutioner som samebyarna och SSR överlämnat till departementet.

Rovdjur

Möte med EU

SSR anordnade ett seminarium i Bryssel för politiker och tjänstemän som arbetar med rovdjursförvaltning på EU-nivå. Syftet med seminariet var att sprida kunskap om renkötseln och dess förutsättningar. Vid seminariet deltog ca 30-35 personer vilket får ses som positivt. Vi diskussionerna under seminariet blev det tydligt för oss att mer information behövs då kunskapsnivån om våra frågor är oerhört låg.

Utöver det anordnade seminariet träffade vi också ansvariga tjänstemän inom kommissionen för miljö för att diskutera vilka möjligheter EU har att bistå oss i rovdjursfrågan. Även om vi inte fick några konkreta svar så var dessa möten givande.

Junselevargen

Tisdagen den 30 april kommer det att hållas en muntlig förhandling vid Stockholms förvaltningsrätt angående det överklagade beslutet om skydds jakt. Även om samebyn nu inte befinner sig inom vargens revir är det viktigt att processen i domstol genomförs med tanke på eventuella andra överklagningar. Vår förhoppning är att domstolen nu ändrar den tidigare dom där bevarandeorganisationerna fick bifall till sin överklagan.

Mineraler

Sametingets plenum har tagit fram förslag till mineralpolicy synpunkter på denna policy kan lämnas till sametinget senast den 30 juni.

Forskning

Inom Sápmi finns en outtömlig källa av traditionell kunskap, en kunskap som kan komma till gagn i kampen för våra rättigheter till landet. I den tillväxtekonomi som vi lever under idag så återfinns två ”sanningar” som värderas när det kommer till diskussion om värdering av tillgångar/naturresurser: Pengar och forskning. Vi har problem att hävda oss när det gäller värdering av våra tillgångar så länge det mäts i ekonomiska termer och så länge vi inte kan göra det så måste vi bearbeta det andra benet, forskningen för att göra vår röst hörd.

Idag bedrivs det en mängd olika forskningsprojekt med bäring mot samiska frågor och fler är på gång. För att denna forskning dels ska komma målgrupper till godo och dels förankras däri behövs bättre samverkan mellan akademien, enskilda samer och dess organisationer. I ljuset av detta har SSR och Vaartoe/CeSam inlett ett samarbete som går ut på att underlätta möten mellan just forskningen och den samiska befolkningen. En första träff hölls i Umeå den 22 april och inleddes med en föreläsning av Peter Johansson från Göteborgs universitet som presenterade sitt arbete, ”*Samerna - ett ursprungsfolk eller en minoritet? En studie av svensk samepolitik 1986-2005*”, därefter hölls korta presentationer av pågående forskningsprojekt. Arrangörerna var medvetna om att tidpunkten var illa vald ur renskötarperspektiv denna gång men tanken är att dessa träffar ska vara återkommande och förhoppningsvis spridda geografiskt.

Renlycka är på gång igen!

Renlycka har startat upp sin verksamhet igen efter en paus. Projekt pågår i två år och ska utveckla kvalitetssigillet och samt fortsätta det enevetna arbetet med renkött som världens bästa kött med hög kvalitet och en direkt koppling samisk kultur och historia. Målet är att fler etableringar av samiska förädlingsföretag ska medföra att förädling av renköttet i en allt högre grad ska göras av samernas själva. De senaste sju åren har antalet samiska förädlingsföretag tredubblats och fler är på väg. Detta innebär att den samiska ekonomin förbättras som helhet.

Landsmöte i Idre

Inbjudan till landsmötet har nu skickats ut till alla medlemmar. Om du inte fått inbjudan så finns den på SSRs hemsida www.sapmi.se

16 juni Ombudsmöte

17-18 juni Landsmöte

Indigee 2

Just nu pågår indigeekonferensen/träffen i Kautokeino! (25-28/5) för Indigee:s.

De skandinaviska Rookiegeedeltagarna träffades i finska Karesuando 4-7/4 och de ryska Rookiegeedeltagarna kommer att ha sin konferens/träff i St. Petersburg 17-21/5.

Mer info och kontaktuppgifter finns på:

www.indigee.org

www.facebook.com/Indigee

visitSápmi

Visit Sápmi

Dags för en ny företagarträff för er som har/ska eller vill söka till Sápmi Experience!

Boka in den 23-24 maj i Jokkmokk!

Alla är välkomna - oavsett hur mycket eller lite du har hunnit göra på din egen ansökan.

Läs mer: <http://www.visitsapmi.com/sv/Artiklar/Sapmi-Experience/Kvalitetssakra-ditt-foretag-i-Sapmi-Experience/>

Kompetensutveckling skogsbruk - rennäring

Projektet börjar så smått rulla igång och projektledarna, Maria för SSR och Linnéa Carlsson för SCA, arbetar nu med att samla in material för kompetensutveckling mellan rennäring och storskogsbruk.

Tre delar ingår i kompetensprojektet; en trycksak (broschyr eller liknande), en webbutbildning och utbildningsdagar i fält. Alla delar ska innehålla information om renskötsel och skogsbruk och det är satt ett deltagarmål på 100 egenföretagare i rennäring och andra intresserade som är knutna till renskötseln i en sameby, och 150 skogliga tjänstemän som berörs av samråd. Webbutbildningen kommer göras enskilt av deltagarna medan fältdagarna görs gemensamt, d v s båda näringarna ska vara representerade på samma utbildningsdagar.

Skogsgruppen är Marias referensgrupp och de bidrar med sina kunskaper, erfarenheter och kloka synpunkter för att rätt information förs över till storskogsbruket, för arbetet arvoderas de av projektet. Maria delar sin arbetstid mellan vårt kontor i Umeå och ett kontor på Gaaltije i Östersund, där hon välkomnar er att titta in och bidra med kloka idéer om kompetensutveckling mellan rennäringen och skogsbruket. Projektet avslutas 30 november 2014.

Beaivi

Akutmedicin i Extrem glesbygd

Plats: **Hotell Kraja, Arjeplog**

När: **20 och 21 maj**

Start: **09:00**

Visa hur man undersöker om en person har fria luftvägar
Titta, lyssna och känn (på person).

Visa vilka åtgärder man kan göra på personen om denne inte har fria luftvägar.

Visa hur man stabiliserar nacken manuellt och med halskrage.

Visa hur man tar av en hjälm (på person).

Visa hur man hjälper en person som satt i halsen.

Anmälan via hemsidan www.beaivi.se

Totte Nordahl Beaivi, 076 - 126 42 42, 090 - 14 11 73

Ersättning för trafik- och tågdödade renar

	Bildödade	Tågdödade	RSVs produktionsvärde
	1/10 2012 ¹	1/10 2012 ²	2013 års taxering
Hanren	2 163	2 752	1 418
Honren	3 379	2 752	1 068
Kalv	1 645	2 752	665

¹ För reflexmärkta renar utbetalas tilläggsersättning med 100 kr.

² Av beloppet är 100 kr ersättning för identifiering och utbetalas i särskild ordning till samebyn/den som identifierar.

Samiska krisnätverket 063-10 12 30

Vill du ha någon som lyssnar? Samiska krisnätverket är bemannat fredagar och söndagar klockan 20-24. Den du får tala med har tecknat tystnadsförbindelse. Vill du samtala på samiska så finns den möjligheten

Adress till Trafikförsäkringsföreningen

Trafikförsäkringsföreningen

Renskador

Box 24035

104 50 Stockholm

Gruppförsäkring för medlemmar

Vi vill påminna om att SSR för 5 år sen förhandlade fram en försäkring till våra medlemmar. Där finns t ex ersättarförsäkring med som varit borta många år. Läs mer på SSRs hemsida www.sapmi.se, klicka på Medlemmar så hittar du information och broschyren eller ring till Länsförsäkringar och ange Avtal 1881 så får du hjälp att teckna försäkringen.

Telefontider på kansliet

Vi har ändrat telefontiderna på förmiddagen. Ni kan ringa tidigare men då får ni ringa på direktnumren

09.00 – 10.30 och 15.00 – 16.00

Detta är tiden för växeln, övrig tid går det bra att ringa på direktnummer om ni söker någon särskild, telefonnummer finns på www.sapmi.se under kontakter och nedan.

Telefonnummer

Jenny Wik Karlsson	090-14 11 83	072-202 12 00
Fredrik Juuso	090-14 11 84	070-229 76 28
Ellacarin Blind	090-14 11 82	070-362 04 78
Stefan Johansson	090-14 11 85	070-399 31 59
Britt-Marie Barruk	090-14 11 81	070-646 07 65
Hans Liebetrau	090-14 11 88	070-736 14 19
Lennart Pittja		070-688 15 77
Dan Jonasson		070-346 56 06
Totte Nordahl	090-14 11 73	076-126 42 42
Lars Miguel Utsi		070-296 12 05
Pia Huuva	0927-320 77	070-671 11 05
Lena Kroik		072-514 43 76
Maria Boström	090-14 11 86	070-600 27 82
Ol-Johán Sikku		070-171 80 34
Jörgen Jonsson (ordförande)		070-570 55 56

Besök gärna vår hemsida www.sapmi.se för mer information.

Gilla oss på Facebook facebook.sapmi.se

VisitSápmis hemsida www.visitsapmi.com

Indigees hemsida www.indigee.org

Beaivis hemsida www.beaivi.se

Kalendarium

- 30 april Kansliet öppet 08 -12
- 1-3 maj Murmansk
- 7-8 maj Länsstyrelsens samebyordförandemöte i Luleå
- 14 maj Heldagsseminarium om sedvanerätt, Umeå
- 17 maj Naturvårdsverkets seminarium, Stockholm
- 17-21 maj Indigee; Rookiegeträff i St Petersburg
- 20-21 maj Beaivi; Akutmedicin i extrem glesbygd, Arjeplog
- 23 maj Styrelsemöte FSC, Uppsala
- 23-24 maj Visit Sápmi; Sápmi-experience företagartreff
- 16 juni Ombudsmöte, Idre
- 17-18 juni Landsmöte, Idre

Besök gärna www.shopsapmi.se
vägen till samiska företagare

Svenska Samernas Riksförbunds Insamlingsstiftelse

Insamlar medel för att långsiktigt stödja utvecklingen och bevarandet av:

- * Samisk kultur
- * Rennäring och andra samiska näringar
- * Samiska rättigheter

Fonden används för att långsiktigt säkerställa arbetet med att bevara samisk kultur, bevaka samiska rättigheter och stödja utvecklingen av ett levande samiskt näringsliv.

Svenska Samernas Riksförbunds insamlingsstiftelse tar emot gåvor från enskilda och företag som vill skänka medel för att stödja samerna.
Bg 449-4092

Bokningar för Landsmötet

Samernas Landsmöte att hållas i Idre på Bygdegården nere i byn. Boende finns nere i byn på flera olika anläggningar av varierande standard och på Hotell Pernilla Wiberg på Idre Fjäll som ligger 8 km från Landsmöteslokalen på Bygdegården. Så var noga när du bokar så att du får det boende du vill ha. Buss kommer att gå mellan Idre Fjäll och Bygdegården. Boka på www.sapmi.se/idre.html.

Ett tips till er som vill arrangera en teaterföreställning. Giron sámí teáhter spelar föreställningen **SMS FRÅN SOPPERO/ SMS:AT SOHPPARIS** i höst. Av: Ann-Helen Laestadius
Premiär 5 oktober
Turnéperiod: 5 oktober- 15 december

En samisk Romeo och Julia historia! Trauman, traditioner, släktfejder och svek. Agnes och Henrik vill bara älska varandra men det förflutna hinner ikapp. Han tillhör den mäktigaste familjen i byn och hon, hon är väl ingen riktig same? Agnes vill bli accepterad och söker desperat efter det som ska göra henne till någon som räknas. Och hennes resa tvingar familjerna att minnas. Skuld och skam passerar över från generation till generation. Ingen pratar om det. Man gråter i ensamhet. Förtränger. Eller försöker sopa igen spåren. Några har flyttat långt söderut och slutat prata sitt språk men en vacker dag händer något som ingen räknat med.

Sms från Soppero innehåller allt det där man vill ha: kärlek, sorg, lycka, hemligheter och en och annan kaxig renskötare. Lägg till Musiken och Jojken, det här är en given succé! Fem skådespelare berättar i full fart en historia som inte kommer att lämna någon oberörd. Har du sett någon av våra tidigare föreställningar; What's up Sápmi och När vinterns stjärnor lyser här? SMS från Soppero tar delvis upp samma frågor men på ett djupare personligt plan. Vem är jag och vem tillåts jag att vara?

Manus: Ann-Helen Laestadius Dramaturg: Ninna Tersman Regi: Lena Mossegård Scenografi: Lotta Nilsson Musik: Erling Fredriksson Skådespelare: Anna Åsdell, Maxida Märak, Vibeke Oskal, Paul OI Jona Utsi + ytterligare en skådespelare.

För mer information:

Marita Koivisto Eklund, marita@samiteahter.org,
0980-176 54

Anna Öman, anna@samiteahter.org, 0980-842 20